

10/6/2016

Zápis z 3. jednání pracovní skupiny pro přípravu opatření LFA po roce 2018 (PS LFA)

Datum a čas konání: 6. května 2016, od 9:30 hod.

Místo: MZe č. 101

Přítomni: viz příloha - prezenční listina

1. Souhrn a závěry z předchozích jednání

1.1. Identifikace území s přírodním znevýhodněním – 1. krok vymezení

- Ze strany MZe byla PS informována, že oblasti s přírodními znevýhodněními vymezenými na základě biofyzikálních kritérií tvoří celkem 63% zemědělské půdy.
- Aplikací biofyzikálních kritérií dojde k vyřazení 72 tis. ha zemědělské půdy.

1.2. Fine tuning – 2. krok vymezení

- PS se dohodla, že jako 2. krok vymezení bude využit normativní ukazatel hrubý roční rentní efekt (HRRE), a to s ohledem na výsledný rozsah území vyloučeného z LFA.
- Dále se PS dohodla, že budou zpracovány 3 varianty HRRE, které se budou lišit podle zaměření oceňovací typové struktury. Jedná se o zaměření na krmné plodiny, obilniny a poměrné zastoupení plodin podle ČSÚ.
- Výsledek vybrané varianty je nutné konzultovat s EK.

1.3. Faremní systémy – diferenciacce plateb

Dosud byly diskutovány následující možnosti členění faremních systémů:

- Rostlinná vs. živočišná (hranice 0,3 VDJ/ha z.p.).
- Extenzivní vs. intenzivní (travní porosty vs. orná půda).
- Identifikace výrobního zaměření v závislosti na intenzitě chovu přežvýkavců.
- Rozdělení podle podílu zatravnění a orientace na ŽV (4 faremní systémy) – návrh PS.

Rozhodnutí PS o využití konkrétního faremního systému dosud nebylo učiněno.

1.4. Reprezentativnost FADN

- Reprezentativnost dat byla ověřena porovnáním údajů FADN s dalšími databázemi (LPIS, ČSÚ, MZe, SZIF, PGRLF)
- Na žádost Ing. Jandejska byla ověřena reprezentativnost dat FADN s ohledem na stavy prasnic v ČR vůči údajům IZR. Bylo zjištěno, že IZR obsahuje pouze údaje o prasnicích a nikoliv prasničkách, naproti tomu FADN pracuje s celkovým počtem samic (prasnice + prasničky). Byl proto porovnán stav prasat celkem, které jsou téměř totožné (IZR 2015: 1 574 406 ks; FADN 1 525 064)
- Bylo ověřeno, že FADN je reprezentativním zdrojem dat ve vztahu k ekonomice podniků v LFA.
- Data FADN není vhodné využívat pro úzce definovaný okruh podniků (BPS v LFA, jednotlivé typy LFA na úrovni H1 apod.)

1.5. Problematika bioplynových stanic

ASZ pracovní skupině navrhla, aby byl definován faremní systém pro podniky s BPS, které dosahují vysokých příjmů, a újma za přírodní znevýhodnění se pak na hospodaření takových podniků neprojevuje stejnou měrou jako u ostatních podniků v LFA.

MZe stanovení těchto faremních systémů nepovažuje za efektivní z následujících důvodů:

- v oblastech LFA se nachází 141 bioplynových stanic, faremní systém by byl zaveden pouze pro toto množství farem.
- Podíl dotací LFA tvořil v roce 2015 průměrně 12,7 % na provozních dotacích, u farem s BPS je podíl LFA na provozních dotacích 5,1 %.
- Pro ekonomické zhodnocení podniků nelze využít data FADN z důvodu reprezentativnosti (vysoká variabilita výsledků) a negativního dopadu na ochotu respondentů dodávat FADN údaje o svých podnicích.

ASZ ČR: Zásadně trváme na tom, aby podniky, které provozují větší bioplynové stanice s výkoností nad 500KW, byly nějakým způsobem omezeny na platbě LFA po roce 2018. V žádném případě se nejedná o nevýznamnou skupinu, protože tyto podniky v průměru obhospodařují 1548 ha a již v roce 2013 obhospodařovaly 226 tis ha půdy v LFA. Následné snížení ochoty žadatelů poskytovat data FADN nehraje roli, neboť údaje již FADN k dispozici má.

2. HRRE – výsledky variantních přístupů

ÚZEI prezentovalo výsledky aplikace 3 variant HRRE, které se od sebe liší zastoupením plodin na orné půdě. Všechny varianty vycházejí z jednotného vymezení LFA podle 1. kroku, provedením 2. kroku lze obce vymezené v kroku 1 pouze vyřazovat.

2.1. Varianta zaměřená na chov skotu

Varianta je zaměřena na kombinaci rostlinné a živočišné výroby, s vyšším zastoupením vlastních krmiv, který se projevuje zejména v zastoupení kukuřice na siláž, vojtěšky seté a jetelovínotrav.

Vyhodnocení varianty:

- nově zařazeno: 243 tis. ha z.p.
- vyřazeno: 60 tis. ha z.p.
- celková rozloha oblastí LFA (horské + ostatní): 1 892 tis. ha (53,2 % z.p. podle LPIS)

2.2. Varianta zaměřená na obiloviny

Varianta je zaměřena na zvýšenou produkci obilovin, obiloviny jsou zde zastoupeny vyšším procentem oproti ostatním variantám. Toto vyšší zastoupení se projevuje zejména u pšenice, tritikále a žita.

Vyhodnocení varianty:

- nově zařazeno: 202 tis. ha z.p.
- vyřazeno: 116 tis. ha z.p.
- celková rozloha oblastí LFA (horské + ostatní): 1 795 tis. ha (50,5 % z.p. podle LPIS)

2.3. Varianta založená na poměrném zastoupení plodin na orné půdě dle údajů ČSÚ

Varianta reprezentuje strukturu průměrného zastoupení plodin v ČR, poměr plodin vychází ze soupisu ploch osevů podle ČSÚ v roce 2015. Tato varianta omezuje zastoupení širokořádkových plodin v 7. klimatickém regionu.

Vyhodnocení varianty:

- nově zařazeno: 227 tis. ha z.p.
- vyřazeno: 82 tis. ha z.p.
- celková rozloha oblastí LFA (horské + ostatní): 1 854 tis. ha (52,2 % z.p. podle LPIS)

Závěr:

PS se jednomyslně shodla, že pro vymezení LFA bude využito ukazatele HRRE, který zohledňuje osevní postupy pro chov skotu (vyšší zastoupení podílu krmných plodin na orné půdě).

3. Výsledky identifikace výrobního zaměření podniků v závislosti na intenzitě chovu přežvýkavců

ÚZEI prezentovalo výsledky analýzy, která měla za cíl zjistit, zda je možné na základě charakteristik jednotlivých kategorií definovat zvláštní faremní systémy pro určitá seskupení farem v LFA, definovaná hustotou přežvýkavců a zjistit zda se významně liší ekonomické ukazatele definovaných kategorií, aby bylo možno odůvodnit diferenciaci plateb LFA na základě faremních systémů.

Shrnutí analýzy:

- Mezi jednotlivými kategoriemi nebyly nalezeny významné rozdíly ve využití zemědělské půdy, s výjimkou kategorie farem LFA s hustotou přežvýkavců do 0,2 VDJ/ha, která vykazovala nejvyšší podíl farem s nulovým zatrávněním. Rozdíly mezi strukturou jednotlivých kategorií z hlediska zatrávnění jsou v řádu několika procentních bodů.
- Také z pohledu chovu přežvýkavců nelze jednoznačně určit konkrétní kategorie podniků zaměřených na chov dojeného nebo nedojeného skotu.
- Potřeba pracovníků v přepočtu na zemědělskou půdu a odpisy na ha z. p. téměř pravidelně stoupají směrem k farmám s vyšší hustotou přežvýkavců.
- Životaschopnost farem bez plateb LFA vyjádřená ČPH na jednu roční pracovní jednotku (AWU) směrem k farmám s vyšší hustotou přežvýkavců klesá.
- Výše ČPH na ha v podstatě kopíruje potřebu AWU/ha.
- Podnikatelský důchod a podnikatelský zisk bez plateb LFA je vysoký ve skupině farem do 0,2 VDJ přežvýkavců na ha z. p., u ostatních skupin farem je nižší a na přibližně stejné úrovni, stoupá opět ve skupině farem nad 0,7 VDJ

Závěr:

Z pohledu využití zemědělské půdy, chovaných hospodářských zvířat ani z pohledu ekonomických charakteristik nelze nalézt významné rozdíly mezi jednotlivými kategoriemi.

Na základě třídění podniků podle intenzity zvířat není možné definovat faremní systémy s dopadem na diferenciaci sazeb LFA.

4. Výsledky analýzy stanovení 4 faremních systémů (návrh PS)

Na základě návrhu PS ze dne 30. 3. 2016 byly stanoveny 4 faremní systémy kombinací podle % zatravnění a počtu VDJ přežvýkavců na 1 ha zemědělské půdy. Tímto způsobem byly stanoveny následující faremní systémy:

- i. podniky, které mají alespoň 50 % trvalých travních porostů a zároveň mají alespoň 0,3 VDJ/ha z.p.;
- ii. podniky, které mají alespoň 50 % T a zároveň mají méně než 0,3 VDJ/ha z.p.;
- iii. podniky, které mají méně než 50 % T a zároveň mají alespoň 0,3 VDJ/ha z.p.;
- iv. podniky, které mají méně než 50 % T a zároveň mají méně než 0,3 VDJ/ha z.p.

Úkolem bylo propočítat ekonomické ukazatele (náklady na pracovníky, odpisy, ČPH, podnikatelský důchod apod.), na základě kterých by bylo možno diferencovat platby.

Shrnutí analýzy:

- Pro faremní systémy s rostlinnou výrobou (intenzita VDJ/ha z.p. nižší než 0,3) použité ukazatele v různé míře indikovaly potřebu snížení sazeb bez ohledu na zatravnění. Těmto faremním systémům by měla být snížena kompenzace proti faremním systémům zaměřeným na živočišnou výrobu (intenzita VDJ/ha z.p. vyšší než 0,3). Míra snížení je závislá na konkrétním ukazateli.
- Kombinace dvou možných zdůvodnění (zatravnění a intenzita chovu přežvýkavců) vede ke snížení rozdílů mezi vymezenými skupinami.
- U farem typu živočišná výroba není po rozdělení do dvou skupin na základě podílu trvalých travních porostů závěr jednoznačný.
- Analýza poskytuje argumenty pro zjednodušení faremních systémů, jako vhodný se jeví faremní systém porovnávající rostlinnou a živočišnou výrobu
- ÚZEI na základě diskuze doplnilo, že ukazatel ČPH/ha zemědělské půdy nebere v úvahu zejména potřebu pracovní síly ve vztahu k vykazované produkci. Tím pak dochází k tomu, že nejvyššího záporného rozdílu v ČPH na ha z .p. oproti průměru LFA dosahují podniky hospodařící na travních porostech bez živočišné výroby.

Diskuze:

SMO: Rádi bychom znali způsob výpočtu újmy pro LFA.

MZe: Principy výpočtu újmy budou připraveny pro příští jednání.

SMO: Pokud tomu dobře rozumím, platby nedostávají a nebudou dostávat podniky, které mají méně než 0,3 VDJ/ha z.p.?

ÚZEI: V současné době je platba na travní porosty podmíněna intenzitou chovu hospodářských zvířat ve výši 0,3 VDJ na 1 ha travního porostu. Proto i podniky, které mají méně než 0,3 VDJ/ha z.p. mohou získat platbu při přepočtu zvířat na výměru travních porostů.

Ing. Jandejsek: V analýzách navrhuje zohlednit současné ceny mléka.

MZe: V analýzách je nutné používat stejná data a stejné časové řady. Současné ceny mléka proto nelze doplnit.

AK: Výsledky analýzy jsou v souladu s naším očekáváním. Je ministerstvo schopno obhájit výpočet intenzity na zemědělskou půdu, pokud Brusel vyžaduje výpočet intenzity na travní porosty?

MZe: EU nedovoluje podmínit platby LFA produkčními ukazateli, podmínka intenzity na travní porost je chápána jako zajištění trvale udržitelného zemědělského hospodaření na travních porostech. Stanovení relací mezi faremními systémy stanovenými na základě intenzity chovu zvířat v přepočtu na celkovou zemědělskou půdu je proto v pořádku a s podmínkou způsobilosti na travních porostech nesouvisí.

Ing. Večeřa: Navrhuji, aby bylo pro intenzitu chovu zvířat zohledněno delší časové období než 4 měsíce.

SMO: To by mohlo vést k posunu výplaty dotací.

Ing. Šnejdrla: Rád bych se k tomuto tématu vrátil na příštím jednání, abychom si mohli předané materiály ještě jednou důkladně přečíst. Je potřeba počítat také s chovem skotu s tržní produkcí mléka v LFA a na příštím jednání bych se rád vrátil k tématu započítávání krmných plodin.

Ing. Fantyš: Bylo prokázáno, že nákladovost živočišné výroby je vyšší. Také se přikláním ke zvýšení počtu měsíců pro kontrolu intenzity.

MZe: K tomu kontrolnímu období bych rád uvedl, že z roku 2014 na rok 2015 se zvýšila kontrola intenzity ze 3 na 4 měsíce a zvedla se tím chybovost o 11 %. Toto je také potřeba brát v úvahu.

ČMSZP: V LFA se nachází trvalé travní porosty a skot, a ta podpora by měla být nastavena tak, aby tento způsob hospodaření tam zůstal a mohl tam fungovat. Co se týká zvýšení kontrolního období intenzity chovu zvířat, chovatelé masného skotu budou mít problém na podzim po prodeji dobytka. Proto s tímto rozšířením kontrolního období nesouhlasíme.

MZe: Vzhledem k velkému objemu informací, které bylo ze strany ÚZEI zpracováno a dnes prezentováno, budeme toto téma opět probírat na příštím jednání.

5. Termín dalšího jednání

4. jednání PS LFA se bude konat **13. června 2016 od 13.00 hod. v místnosti č. 101** v budově Ministerstva zemědělství, Těšnov 17, Praha 1

Zapsala: Marie Perglerová

Schválil: Ing. Pavel Sekáč

5

